

पयः सोमं करोत्विमम्” इति । अस्मदीयेषु ‘गृहेषु’, ‘यत्’, ‘पयः’, विद्यते । यच्च ‘पयः’, गोषु स्थितं, यदपि ‘पयः’, ‘वत्सेषु’, पीतं सदवतिष्ठत्, तथाविधं हे ‘पयः’, ‘इन्द्राय हविषे’ इन्द्रसम्बन्धिहविरर्थं, ‘प्रियस्व’ धृतं भव । ‘गायत्री’, देवी ‘पर्णवल्केन’ आतञ्जनार्थं निक्षिप्यमाणेन, पात्रस्थं ‘पयः’, ‘इमं’ सोमं, ‘करोतु’ ॥

(६) अथाहवनीयेऽन्वाधीयमाने जप्यं मन्त्रत्रयम् । प्रथममाह । “अग्निं गृह्णामि सुरथं यो मयो भूः । य उद्यन्तमारोहति सूर्यमक्ते । आदित्यं ज्योतिषां ज्योतिरुत्तमम् । श्वो यज्ञाय रमतां देवताभ्यः” इति । ‘यः’ अग्निः, ‘मयो भूः’ सुखस्य भावयिता, ‘यः’ अग्निः, ‘अक्ते’ अहःसिद्ध्यर्थम्, ‘उद्यन्तं सूर्यमारोहति’ । तथा चाग्निहोत्रब्राह्मणे पद्यते, उद्यन्तं वावादित्यमग्निरनुसमारोहतीति । कीदृशं सूर्यं, ‘आदित्यं’ अदितेः पुत्रं, ‘ज्योतिषां’ चन्द्रादीनां मध्ये, ‘उत्तमं ज्योतिः’ अधिकज्योतिस्वरूपं, ईदृशं सूर्यं योऽग्निः समारोहति, तादृशम् ‘अग्निं’, ‘सुरथं’ शोभनरथयुक्तं, ‘गृह्णामि’ स्वीकरोमि । ततो गृहीतोयमग्निः ‘श्वः’ परेद्युः, ‘देवताभ्यः’ देवता आराधयितुं, ‘यज्ञाय’ यज्ञनिष्पत्तये, ‘रमताम्’ अस्मद्गृहे क्रीडतु ॥

(७) अथ द्वितीयमाह । “वसून् रुद्रानादित्यान् । इन्द्रेण सह देवताः । ताः पूर्वः परिगृह्णामि । स्व आयतने मनीषया” इति । वस्वादीनन्यांश्च ‘देवताः’, ‘इन्द्रेण’, सहिताः ‘ताः’